

Põhja-Sakala Vallavalitsus
pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Teie 10.11.2021 nr 7-1/6-180
Meie 04.02.2022 nr 14-11/1449-9

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu heakskiitmine

Põhja-Sakala Vallavalitsus esitas 10.11.2021 kirjaga nr 7-1/6-180 Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (edaspidi üldplaneering) Rahandusministeeriumile planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 90 lõike 1 alusel heakskiidu saamiseks. Koos üldplaneeringuga esitas kohalik omavalitsus üldplaneeringu menetlemise dokumendid, sealhulgas avaliku väljapaneku ajal esitatud kirjalikud arvamused, mida üldplaneeringu koostamise ajal ei arvestatud, ja Põhja-Sakala Vallavalitsuse põhjendatud seisukohad arvamuste arvestamata jätmise kohta.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamise eesmärk on lähtudes erinevate ühiskonnagruppide huvidest kogu Põhja-Sakala valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa- ja veealade kasutus- ja ehitustingimuste määramine, luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks. Ruumilise arengu põhimõtete väljatöötamisel on arvestatud nii valla ruumiliste vajaduste kui maakonna ruumilise arengu suundumustega. Ruumilise arengu üldised põhimõtted on kokkulepe, kuidas Põhja-Sakala valla territooriumi edasi arendada ning need on aluseks alade kasutamise- ja ehitustingimuste määramisel. Planeeringuga tagatakse Põhja-Sakala valla väärtuste säilimine ja võimaldatakse väärtuste otstarbekas kasutamine ning vastutustundlik arendamine. Üldplaneeringuga hõlmatav ala on kogu valla territoorium.

PlanS § 90 lõike 3 kohaselt üldplaneeringule heakskiidu andmise otsustamisel on riigihalduse ministri pädevuses:

- keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) menetluse ja üldplaneeringu õigusaktidele, maakonnaplaneeringule ja riigi eriplaneeringule vastavuse kontrollimine;
- maakonnaplaneeringu muutmiseks nõusoleku andmine, kui üldplaneering sisaldab vastavat ettepanekut;
- üldplaneeringu avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikute, kelle arvamusi üldplaneeringu koostamisel ei arvestatud, ja üldplaneeringu koostamise korraldaja ärakuulamine. Kui nimetatud isikud ärakuulamisel kokkulepet ei saavuta, esitab valdkonna eest vastutav minister nendele oma kirjaliku seisukoha arvestamata jäänud arvamuste kohta (PlanS § 90 lg 4).

1. Üldplaneeringu ja KSH menetluse vastavus õigusaktidele

Üldplaneering ja KSH algatati Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74. Üldplaneeringu koostamisel on lähtutud Viljandimaa maakonnaplaneeringust 2030+, Soomaa piirkonna teemaplaneeringust, Põhja-Sakala valla arengukavast, vallas kehtivatest üldplaneeringutest (endiste Kõo, Kõpu ja Suure-Jaani valdade ning Võhma linna

üldplaneeringud), ruumilist arengut puudutavatest dokumentidest ning asjakohastest õigusaktidest. Üldplaneeringu koostamisel on juhitud planeerimisseaduses sätestatud üldplaneeringu ülesannetest. Lähtutud on planeerimise heast tavast, asjaomaste asutuste ja isikute seisukohtadest.

Üldplaneeringuga määratud planeeringuala kasutus- ja ehitustingimused on toodud juhtotstarvete ja teemavaldkondade lõikes ning on aluseks detailplaneeringute koostamisel, projekteerimistingimuste andmisel nii ehitusteatise, ehitusloakohustusega hoonete ehitamisel kui ka ehitusloakohustusega ehitiste ehitamisel.

Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viidi läbi KSH. Selles on selgitatud, kirjeldatud ja hinnatud üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju, vajadusel välja töötatud vastavad mõjude leevendusmeetmed, arvestades üldplaneeringu eesmärke ja käsitletavat planeeringuala. Planeeringulahenduse koostamisel on KSH tulemustega arvestatud. Üldplaneeringu eluviimisega ei kaasne olulisi keskkonnamõjusid ega piiriülest keskkonnamõju.

Üldplaneeringuga on tehtud põhjendatud ettepanek ehituskeeluvööndi vähendamiseks Halliste jõel, Kõpu jõel, Lõhavere ojal, Lemmjõel ja Navesti jõel seletuskirja peatükis 3.2. Ehituskeeluvööndi vähendamine, skeemidel 2, 3, 4, 5, 6 kajastatud lõikudes. Keskkonnaamet 27.12.2021 kirjaga nr 7-13/21/23345-3 on andnud nõusoleku ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringus on kohaliku omavalitsuse väärtusi ja vajadusi arvestades täidetud planeerimisseaduses sätestatud üldplaneeringu ülesanded. Planeeringulahendus on kaalutletud ja põhjendatud ning lähtuvalt arenguvajadustest on seatud põhimõtted ning maakasutus- ja ehitustingimused ruumilise keskkonna arenguks.

Üldplaneeringu algatamisest teavitati Ametlikes Teadaannetes 08.10.2018, maakonnalehes Sakala 10.10.2018, 2018 oktoobrikuu vallalehes Leole ja valla veebilehel. Koostöötegijaid teavitas vallavalitsus ka kirjalikult 15.10.2018.

Üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus (edaspidi VTK) esitati 05.03.2019 koostöötegijatele ja kaasatavatele ettepanekute saamiseks. Üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH VTK avalikustati valla kodulehel märtsis 2019 koos koostöötegijate ja kaasatavate esitatud ettepanekutega.

Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 27.05 – 26.06.2020. Teated eelnõu avaliku väljapaneku kohta, sealhulgas väljapaneku toimumise ja arvamuste esitamise võimaluse kohta, avaldati ajalehes Sakala 8.05.2020, juunikuu vallalehes Leole, Ametlikes Teadaannetes 9.06.2020 ja valla veebilehel. Üldplaneeringu ja KSH eelnõuga oli võimalik avaliku väljapaneku ajal tutvuda Põhja-Sakala vallamajas, Võhma teenuskeskuses, Kõo teenuskeskuses, Kõpu teenuskeskuses, Soomaa külastuskeskuses ning valla veebilehel. Eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid 04.08.2020 Kõo teenuskeskuses, Võhma Vaba Aja Keskuses ja Põhja-Sakala vallamajas ning 05.08.2020 Kõpu teenuskeskuses. Avalikest aruteludest teavitati maakonnalehes Sakala 15.07.2020, vallalehes Leole juuli 2020 ja valla veebilehel. Eelnõu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehti üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõus vajalikud muudatused. Informatsioon eelnõu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste kohta avaldati ajalehes Sakala 03.09.2020, 2020 septembrikuu vallalehes Leole ja valla veebilehel.

Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kooskõlastasid tingimusteta Viljandi Vallavalitsus, Päästeamet, Maaeluministerium, Põllumajandus- ja Toiduamet, Kaitseministerium, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Tori Vallavalitsus, Pärnu Linnavalitsus, Politsei- ja Piirivalveamet, Saarde Vallavalitsus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium.

Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kooskõlastasid tingimustega Terviseamet, Keskkonnaamet, Maa-amet, Transpordiamet, Keskkonnaministeerium ja Muinsuskaitseamet. Kohalik omavalitsus on nende ametkondadega teinud koostööd ning arvestanud seatud tingimustega. Kooskõlastamisaotlusele jätsid vastamata Järva Vallavalitsus, Mulgi Vallavalitsus, Põltsamaa Vallavalitsus, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus ja Türi Vallavalitsus. Mitte vastanud võib PlanS § 85 lõike 2 alusel lugeda planeeringu vaikimisi kooskõlastanuteks.

Üldplaneering võeti vastu Põhja-Sakala Vallavolikogu 17.06.2021 otsusega nr 257. Üldplaneeringu avalik väljapanek korraldati ajavahemikul 02.08.2021 - 03.09.2021. Materjalidega sai tutvuda Põhja-Sakala vallas, Võhma teenuskeskuses, Kõpu teenuskeskuses ja valla veebilehel. Üldplaneeringu vastuvõtmisest ja üldplaneeringu avaliku väljapaneku toimumisest teavitati koostöötegijaid ja kaastavaid 12.07.2021. Teated üldplaneeringu avaliku väljapaneku toimumisest avaldati ajalehes Sakala 16.07.2021, 2021 augustikuu vallalehes Leole, Ametlikes Teadaannetes 01.07.2021 ja valla veebilehel.

Üldplaneeringu avaliku väljapaneku jooksul esitati 11 arvamuskirja. Planeeringu koostamise korraldaja seisukohad kinnitati vallavalitsuse 21.09.2021 istungil ja edastati arvamuste esitajatele e-kirjaga 22.09.2021 ja 23.09.2021. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid 24.09.2021 Kõo teenuskeskuses, Võhma Vaba Aja Keskuses, Suure-Jaani vallas, Kõpu teenuskeskuses ja veebikeskkonnas. Avalike arutelude toimumisest teavitati koostöötegijaid ja kaastavaid 31.08.2021. Teated avalike arutelude toimumise kohta avaldati ajalehes Sakala 01.09.2021, 2021 septembrikuu vallalehes Leole ja valla veebilehel. Vallavalitsuse 04.10.2021 toimunud istungil täpsustati vallavalitsuse seisukohti vastavalt avalike arutelude käigus kokkulepitule. Informatsioon avaliku väljapaneku ja arutelu tulemuste kohta avaldati ajalehes Sakala 20.10.2021, 2021 novembrikuu vallalehes Leole ja valla veebilehel. Vallavalitsuse 04.10.2021 istungil täpsustatud seisukohad edastati arvamusi esitanud isikutele 11.10.2021.

Rahandusministeerium on seisukohal, et Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamisel on arvestatud kehtivate õigusaktidega ning lähtutud PlanS § 75 üldplaneeringu sisule esitatavatest nõuetest. Üldplaneeringu ja KSH menetlus on läbi viidud planeerimisseaduses sätestatud avaliku menetluse nõudeid järgides. Üldplaneering ei ole vastuolus kehtivate õigusaktidega.

2. Üldplaneeringu vastavus maakonnaplaneeringule

Planeerimisseaduses sätestatud põhimõtete kohaselt on kehtestatud maakonnaplaneering üldplaneeringu koostamise aluseks. Põhja-Sakala valda hõlmab Viljandimaa maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud 2018) ja osaliselt Soomaa piirkonna teemaplaneering (kehtestatud 2018).

Üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel on arvestatud nii valla ruumiliste vajaduste kui maakonna ruumilise arengu suundumustega. Põhja-Sakala Vallavalitsus on käsitlenud Viljandimaa maakonnaplaneeringu ja Soomaa piirkonna teemaplaneeringu täpsustamist üldplaneeringu peatükis 10, kus on selgitatud ja põhjendatud, et üldplaneering ei sisalda maakonnaplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut.

Üldplaneeringuga täpsustatakse Viljandimaa maakonnaplaneeringut:

- Rohelise võrgustiku struktuurielementide paiknemise ja kasutustingimuste osas on korrigeeritud rohevõrgustiku tugialade ja rohekoridoride piire, arvestades maastiku

iseloomu, et rohevõrgustiku alad sobituksid paremini looduslike aladega ja kattuksid vähem asustatud aladega.

- Väärtuslike maastike osas on Pilstvere kirikuküla väärtuslikku maastiku korrigeeritud külakeskuse äärealal paiknevate põllumaade arvelt, mis ei ühtinud antud väärtusliku maastiku kaitseväärtusega.
- Suure-Jaani linna linnalise asustusega ala piiride täpsustamisel on arvestatud tegelikke ja üldplaneeringuga kavandatud maakasutusotstarbeid, ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengualasid, asustusjaotuse muutmise ettepanekuid jms.

Soomaa piirkonna teemaplaneeringu osas korrigeeritakse rohelise võrgustiku tugialade ja koridoride piire, täpsustakse asustuse suunamise tingimusi ning jalgratta- ja jalgteede kasutustingimusi.

Rahandusministeerium on seisukohal, et Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lahendus ei muuda Viljandimaa maakonnaplaneeringu 2030+ ja Soomaa piirkonna teemaplaneeringu põhilahendust.

3. Rahandusministeeriumi seisukohad üldplaneeringu avalikul väljapanekul esitatud ja arvestamata jäänud arvamuste kohta

Üldplaneeringu avaliku väljapaneku kestel esitati kirjalikke arvamusi üldplaneeringu lahenduse kohta. Põhja-Sakala Vallavalitsus vastas kõigile arvamustele ning korraldas avalikud arutelud 24. septembril 2021 Kõo teenuskeskuses, Võhma Vaba Aja Keskuses, Suure-Jaani vallamajas, Kõpu teenuskeskuses ja veebikeskkonnas. Avalike arutelude järgselt ei jõutud kokkulepele kodanik Rein Murikuga, kodanik Ako Lutsuga ning kodanik Avo Järvega.

Tulenevalt PlanS § 90 lõike 3 punktist 2 korraldas Rahandusministeerium üldplaneeringu avalikul väljapanekul kirjalikke arvamusi esitanud isikute, kelle arvamusi avalikul väljapanekul ei arvestatud, ja kohaliku omavalitsuse esindajate seisukohtade ärakuulamise 30.11.2021 Rein Murikuga ja 10.01.2022 Avo Järvega Rahandusministeeriumi REHO Viljandi talituses. Ako Luts teatas kirjalikult oma mitteosalemisest ning esitas Rahandusministeeriumile veelkord oma arvamused, lisades, et jääb nende juurde.

Ärakuulamise tulemusena nõustus Avo Järve kokkulepitud üldplaneeringu seletuskirja täiendustega ja vallavalitsuse esindajate selgitustega. Lepiti kokku, et seletuskirja täiendatakse tingimusega, et hoonestamata alal segahoonestuse maa-alale ehitiste kavandamisel kohalik omavalitsus kaalub igakordselt detailplaneeringu koostamise vajadust. Üldplaneeringu seletuskirja viiakse sisse täiendus, et piirete kõrgus elamualadel on soovituslikult kuni 1,2 m ja seletuskirja tekstis tuuakse kirjapildis rõhutatult välja tingimus vaatesektoritesse rajatavate piirete kohta. Kokkulepitud täiendused viiakse üldplaneeringu seletuskirja enne kehtestamist.

Vastavalt PlanS § 90 lõikele 4 annab valdkonna eest vastustav minister oma kirjaliku seisukoha nende üldplaneeringu avalikul väljapanekul arvestamata jäetud Rein Muriku ja Ako Lutsu arvamuste kohta, mille osas ärakuulamise tulemusena vaidlevad osapooled – arvamuste esitajad ja kohalik omavalitsus – kokkulepele ei jõudnud.

3.1. Rein Muriku esitatud arvamused

3.1.1. Rein Murik tegi ettepaneku ehituskeeluvööndi ulatuse vähendamiseks Navesti jõel Loopre külas Loopre-Veski katastriüksusel ja põhjendas oma seisukohta vähendada

ehituskeeluvööndi ulatust tema kinnistul 30 meetrile ja õuealast põhja poolses osas 20 meetrile. Viimati nimetatud alale soovib ta puhkemajanduse arendamiseks rajada kämpingumaju. Ta selgitas, et antud asukoht on sobiv kämpingute rajamiseks, kuna õuealast lõuna pool paiknev ala piirneb maanteega, kust levib müra. Samuti ei soovi ta kämpingumaju rajada haritavale põllumaale.

Vallavalitsus on selgitanud, et planeeringu koostamise algfaasis tegi Rein Murik taotluse ehituskeeluvööndi vähendamiseks 10 meetrile veepiirist. Selle taotluse alusel tehti üldplaneeringu lahenduses ettepanek ehituskeeluvööndi vähendamiseks. Keskkonnaamet andis 18.03.2021 kirjas seisukoha, et ei pea otstarbekeks ehituskeeluvööndi ulatust niisuguses ulatuses muuta. Keskkonnaameti seisukoht oli, et piisava põhjendatuse korral võib ehituskeeluvööndi ulatust muuta 30 meetrini veepiirist. Arvestades Keskkonnaameti seisukohta, pidas vallavalitsus võimalikuks kavandada üldplaneeringuga ehituskeeluvööndi ulatuse õuealast põhjapoolses osas 30 meetrile. Keskkonnaametile esitati põhjendatud taotlus ehituskeeluvööndi vähendamiseks 30 meetrile. Vallavalitsus on selgitanud arvamuse esitajale, et kinnistule on võimalik ehitada uusi ehitisi ka väljapoole ehituskeeluvööndit ja olemasoleva elamu-teenindushoone õuemaale väljapoole veekaitsevööndit (10 m veepiirist). Lisaks selgitati, ehituskeeluvööndi vähendamist on võimalik taotleda ka detailplaneeringu koostamisel, kus on lahendatud kämpingute ning vajaliku tehnilise taristu paiknemine.

Rein Murik jäi oma arvamuse juurde - vähendada Navesti jõe ehituskeeluvööndit Loopre külas Loopre-Veski kinnistul (35701:003:0195) 20 meetrini põhikaardile kantud veekogu veepiirist seoses sooviga arendada puhkemajandust ja rajada kämpingud.

Rahandusministeerium on seisukohal, et kohalik omavalitsus on kaalutlenud ja selgitanud heakskiidu saamiseks esitatud üldplaneeringu lahenduse valikut ning sellega täitnud haldusmenetluse seaduse § 4 lõikes 1 seatud kaalutlemise kohustuse. Kohalik omavalitsus on asjakohaselt põhjendanud oma seisukohti, kaalunud võimalusi uute ehitiste rajamiseks ning selgitanud arvamuse esitajale, et ehitisi on võimalik rajada ka väljapoole ehituskeeluvööndit. Arvestatud on Keskkonnaameti seisukohta¹, kus tuuakse välja, et ehituskeeluvööndi vähendamine on erand üldisest õigusnormist ning käesoleval juhul puudub ehituskeeluvööndi vähendamise vältimatu vajadus. Samuti on kohalikul omavalitsusel, lähtudes looduskaitse seaduse §-st 40, juba täpsema detailplaneeringu alusel võimalik põhjendatud vajadusel taotleda Keskkonnaametilt ehituskeeluvööndi vähendamist. Üldplaneeringu ja KSH aruande on kooskõlastanud Keskkonnaamet, mistõttu heakskiidu andja saab lugeda üldplaneeringu vastavaks keskkonnakaitse nõuetele. Kooskõlastamise eesmärgiks on tagada, et kohalik omavalitsus võtab vastu ja paneb avalikule väljapanekule üldplaneeringu, mille vastavust õigusaktidele ja üldisele huvile on kinnitanud riigiamet.

3.1.2. Rein Murik esitas arvamuse, et otstarbekas on Olustvere alevikus Jaamaküla piirkonnas laiendada kaugkütte- ning vee- ja kanalisatsioonipiirkonda, liita laiendamiseks kinnistud aadressiga Jaamaküla tee 4, 6, 8, 10, 12, 14, ja 14a. Seni on olnud Jaamaküla piirkonnas tootmisega tegeutsemisel olnud takistuseks kütte, vee ja kanalisatsiooni puudumine. Ka planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkt 3 näeb ette üldplaneeringuga tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tulenevate kitsenduste määramise.

Vallavalitsus on selgitanud, et valla kaugküttepiirkonnad on kantud üldplaneeringu taristu ja tehnovõrkude joonisele kooskõlastatult AS-iga Suure-Jaani Haldus. Ettepanekus esitatud aadressidel (Jaamaküla tee kinnistute 4, 6, 8, 10, 12, 14 ja 12) asuvad peamiselt kasutuseta ja kütmata garaažid ja laoruumid, lagunenenud ehitised ja varemed. AS-i Suure-Jaani Haldus selgituste kohaselt saab kaugküttevõrk tõhusalt ja tarbijate huvide kohaselt toimida vaid siis, kui sellel on piisavalt suur tarbimiskoormus. Teadaolevalt puudub nendes hoonetes hetkel

¹ Keskkonnaameti 27.12.2021 kiri nr 7-13/21/23345-3

aktiivne ja arvestatav soojatarbimine. Samuti puudub igasugune info ja garantii, et eelmainitud objektidele kunagi tekib sellisel tasemel soojatarbimine, mis tagaks investeringute katmise ja käigus hoidmiseks vajaliku tarbimismahu. Liitujatele määratud liitumistasu peab katma trassi ehitamiseks vajalikud investeringud, keskkonnanõuete täitmise, kvaliteedi ja ohutusnõuete täitmise ning põhjendatud tulukuse. Lisaks liitumisega seotud kuludele tuleb arvestada, et külmumise vältimiseks peab kogu kütteperioodi trassis ringleva nõuetele vastava temperatuuriga vesi. See tähendab, et ligi kilomeetrise kaugkütetrassi rajamise ja käigus hoidmise otstarbekus ning tasuvus peab tuginema reaalsele tarbimisvajadusele ja faktiandmetele.

Rein Murik tõi välja, et Jaamaküla piirkonnas võib kinnistuomanikel tekkida vastavalt arendustegevusele sellisel tasemel soojatarbimine, et otstarbekas oleks rajada kaugküttevõrgustik.

Vallavalitsus selgitas, et puudub info, et antud piirkonnas on või tekib soojatarbimine, kas piirkonna kinnistute omanikel on vajadus ja võimalus kaugküttepiirkonna kehtestamisega tekkiva liitumiskohustuse täitmiseks.

Rein Murik jäi oma arvamuse juurde - Olustvere alevikus Jaamaküla piirkonnas tuleks laiendada kaugkütte- ning vee- ja kanalisatsioonipiirkonda, liita laiendamiseks kinnistud aadressiga Jaamaküla tee 4, 6, 8, 10, 12, 14, ja 14a.

Rahandusministeeriumi hinnangul on kohalik omavalitsus esitanud ettepanekut kaalunud ning asjakohaselt põhjendanud, miks esitatud ettepanekuga ei ole võimalik arvestada. Koostatud planeeringulahenduse sobivust ja vajalikkust antud asukohas on üldplaneeringu vastuvõtmisega kinnitanud ka Põhja-Sakala Vallavolikogu. PlanS § 4 kohaselt on planeerimisalase tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse pädevuses, kes peab tagama maa-alale vastavate üldplaneeringute olemasolu. Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle pädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine ja § 6 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste, sealhulgas ruumilise planeerimise korraldamine. Rahandusministeerium on seisukohal, et antud juhul on tegemist üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse hindamisega, mille üle otsustamine ei ole riigihalduse ministri pädevuses. Seega, kui planeeringulahendus ei ole vastuolus kehtivate seaduste ja normidega, on erinevate huvide arvesse võtmisel ning üldplaneeringuga kavandatavate ehitus- ja maakasutustingimuste ruumilise sobivuse üle otsustajaks kohalik omavalitsus.

3.2. Ako Lutsu esitatud arvamused

3.2.1. Ako Lutsu soov on, et Põhja-Sakala vald saaks PlanS §-s 1 toodud eesmärkidele vastava üldplaneeringu, milline looks eeldused ühiskonnaliikmete vajadusi ja huve arvestava kvaliteetse ning ehitatud keskkonna kujunemiseks. Arvamuse esitaja väitel avalikustatu ei ühti tema soovidega. Ühiskonnaliikmete vajadused ja huvid on välja selgitamata ja kajastamata.

Vallavalitsus on selgitanud, et vastuvõetud valla üldplaneering loob eeldused ühiskonnaliikmete vajadusi ja huve arvestava, demokraatliku, pikaajalise, tasakaalustatud ruumilise arengu, maakasutuse, kvaliteetse elu- ning ehitatud keskkonna kujunemiseks, soodustades keskkonnahoidlikku ning majanduslikult, kultuuriliselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikku arengut. Vallavalitsuse hinnangul vastab üldplaneering PlanS §-s 1 toodud eesmärkidele. Ühiskonnaliikmeid on kaasatud vastavalt planeerimiseseadusele ja neil on kogu planeeringu koostamise ajal olnud võimalus väljendada oma vajadusi ja huve, mida on ka tehtud ja planeeringu koostamisel on võimalusel arvestatud huvide ja vajadustega. Peamiselt

on vajadused ja huvid olnud seotud maakasutuse otstarbe muutmisega, erateede avalikuks kasutamiseks määramisega, ehituskeeluvööndi vähendamise, kergliiklusteede rajamisega. Üldplaneeringuga seonduvat on kajastatud vallalehes Leole, ajalehes Sakala, Põhja-Sakala valla veebilehel, väljaandes Ametlikud Teadaanded ning erinevaid huvigruppe on teavitatud planeeringuga seonduvast e-kirja teel. Lisaks, kui ühiskonnaliikmed avaldasid soovi eraldi kohtumiseks siis neile seda ka võimaldati. Kogu üldplaneeringu koostamise protsessi vältel oli võimalik pöörduda otse kohaliku omavalitsuse planeeringuspetsialisti poole. Näiteks korraldati Soomaa piirkonnas eraldi kohtumine just elanike soovil, kuhu kutsuti ka arvamuse esitaja.

Rahandusministeerium on seisukohal, et kohalik omavalitsus on selgitanud ja põhjendanud, et üldplaneering on koostatud arvestades PlanS §-s 1 toodud eesmärgi. Vallavalitsuse poolt esitatud üldplaneeringu menetluse dokumentatsioonist nähtub, et planeerimiseaduses toodud põhimõtteid on planeeringu koostamisel arvestatud. Üldplaneeringu koostamisel on kohalik omavalitsus arvestanud ühiskonnaliikmete huvidega lähtuvalt PlanS §-des 9 ja 10 sätestatud avalikkuse kaasamise ja teavitamise ning huvide tasakaalustamise ja lõimimise põhimõtetest. Kohaliku omavalitsuse poolt on olnud tagatud võimalused igal ajal oma arvamust avaldada. Üldplaneeringu koostamisel on avalikkust teavitatud planeeringulahenduse tutvustustest, avalikest väljapanekutest ning avalikust aruteludest väljaandes Ametlikud Teadaanded, maakonnalehes Sakala, vallalehes Leole ning valla veebilehel. Erinevaid huvigruppe on teavitatud planeeringu küsimustes. Vallavalitsuse üldplaneeringu töögrupp on olnud avatud ettepanekutele ja koostööle.

3.2.2. Ako Luts leiab, et puudub olemasoleva olukorra analüüs ja selge, arusaadav arengusuundade käsitlus.

Vallavalitsus on selgitanud, et üldplaneeringu lahenduse väljatöötamise käigus on analüüsitud ja aluseks võetud olemasolevat maakasutust, transpordivõrgustikku, rohevõrgustikku, miljöövärtuslike alasid väärtuslikke põllumajandusmaid jne. Keskkonnamõjude hindamise käigus on antud planeeringu elluviimisega eeldatavalt mõjutatava keskkonna põhjalik kirjeldus. Valla ruumilise arengu üldised põhimõtted on toodud planeeringu seletuskirja peatükis 1.2. Selguse ja arusaadavuse küsimuses saab arvamuse esitaja pöörduda vallavalitsuse ametniku poole. Olemasoleva olukorra analüüs ei ole vormistatud eraldi dokumendina aga on planeeringu koostamisel läbi viidud.

Rahandusministeeriumi hinnangul on üldplaneeringu lahendus välja töötatud arvestades valla ruumilise arengu üldiseid põhimõtteid (välja toodud planeeringu seletuskirja peatükis 1.2), kui ka arvestades PlanS § 74 lõikes 1 sätestatud üldplaneeringu eesmärgi – kogu valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine. Planeeringudokumentatsioonist nähtub, et planeeringu koostamisel on arvestatud olemasoleva olukorraga, KSH väljatöötamisel on koostatud planeeringuala mõjutatava keskkonna põhjalik kirjeldus. Kohalik omavalitsus on kaalutlenud ja põhjendanud üldplaneeringu lahenduse valikut ning sellega täitnud haldusmenetluse seaduse § 4 lõikes 1 seatud kaalutlemise kohustuse. Toodud põhjendused on asjakohased. Järgitud on PlanS § 10 lõikes 1 sätestatud planeerimise põhimõtet, mille kohaselt peab planeerimisalase tegevuse korraldaja tasakaalustama erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluma neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse.

3.2.3. Ako Luts leiab, et üldplaneering ei vasta tegelikule olukorrale vallas, erinevate regioonide käsitlus puudub.

Vallavalitsus on selgitanud, et üldplaneeringuga on olemasoleva olukorra alusel määratud maa- ja veealade üldised kasutus- ja ehitustingimused, lähtudes piirkonnale iseloomulike

väärtuste säilitamise ja arendamise vajadustest. Piirkonna all mõeldakse kogu valla territooriumit. Tegemist on väheneva rahvastikuga maavallaga, kus ei ole põhjendatud regioonide erinev käsitus ja sellega seoses lisa kitsenduste seadmine. Üldplaneeringu eesmärk on suunata asustuse arengut, aga mitte üle reguleerida ning kaasa tuua liialt palju kitsendusi ning sellega liialt piirata arendus- ja ehitustegevust. Oluline on püüda säilitada rahvaarvu ning meelitada ettevõtjaid valda tegutsema.

Rahandusministeerium, on seisukohal, et vallavalitsus on põhjendanud üldplaneeringus kogu valla territooriumi käsitlemist tervikliku planeeringualana. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 1.2. Valla ruumilise arengu põhimõtted on selgitatud ruumilise keskkonna käsitlemise alused. Põhja-Sakala Vallavolikogu 17.06.2021 otsusega nr 257 on üldplaneeringu vastu võtnud ja sellega pidanud planeeringulahendust sobivaks ja otstarbekaks. PlanS § 4 kohaselt on planeerimisalase tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse pädevuses, kes peab tagama maa-alale vastavate planeeringute olemasolu. Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle pädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine ja § 6 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste, sealhulgas ruumilise planeerimise korraldamine.

3.2.4. Ako Luts leiab, et üldplaneeringus segamini esitatud üldised kasutus- ja ehitustingimused pole arusaadavad. A. Luts väidab, et esineb mitmeid vastuolusid, puudujääke, mille olemasolu tunnistatakse tema arvamuste teadmiseks võtmisega.

Vallavalitsus on vastanud, et arvamuse esitaja pole selgitanud, mis ei ole arusaadav ning seetõttu on keeruline ka midagi paremaks muuta. Tegemist on ühe üldplaneeringu seletuskirja lugeja hinnanguga ning rohkem ei ole selles osas ettepanekuid tulnud. Tekstist arusaamine on alati individuaalne, aga alati on olemas vallavalitsuse ametnik, kes aitab kõigis tingimustes orienteeruda. „Teadmiseks võetud“ all mõeldakse, et vallavalitsus võtab teadmiseks, et kodanik A. Lutsul on selline arvamus, kuid seda arvamust ei peeta selliseks, mille alusel tuleks teha planeeringu koostamise protsessis ja sisus muudatusi.

Rahandusministeerium nõustub kohaliku omavalitsuse selgitustega ja lisab, et maakasutus- ja ehitustingimused planeeringus on seatud vastavalt PlanS § 75 seatud ülesannetele. Üldplaneeringu on kooskõlastanud asjaomased riigiametid, kes kooskõlastamisega on kinnitanud üldplaneeringu vastavust õigusaktidele ja üldisele huvile. Põhja-Sakala Vallavolikogu on 17.06.2021 otsusega nr 257 üldplaneeringu vastu võtnud ja sellega pidanud planeeringulahendust sobivaks ja otstarbekaks. Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle ülesandeks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse järgi on kohaliku elu küsimuste, muuhulgas ka ruumilise planeerimise, iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine.

3.2.5. Ako Luts leiab, et esitatust ei nähtu, et planeeringu koostamisel oleks lähtunud Rahandusministeeriumi nõuannetest.

Vallavalitsus on selgitanud, et üldplaneeringu koostamisel on planeeringu koostaja ja planeeringu koostamise korraldaja lähtunud planeerimisseadusest, teistest õigusaktidest, juhenditest ja nõuannetest ning oma teadmistest ja praktikast. Rahandusministeeriumi nõuanded on kui soovitusel ning nendega arvestamine ja kinni pidamine sõltub kohaliku omavalitsuse eripärasest.

Rahandusministeerium on seisukohal, et kohalik omavalitsus on planeeringulahenduse väljatöötamisel tuginenud planeerimisseaduse põhimõtetele. Planeeringu koostamisel on aluseks võetud olemasolevad planeeringud, arengudokumendid ning meetodilised juhendid, sh

Rahandusministeeriumi poolt välja töötatud üldplaneeringu nõustik, samuti ametkondade soovitusel.

3.2.6. Ako Luts on arvamisel, et üldplaneeringu koostamise protsessi pole kaasatud valla kodanikke, avalikustamine ja avaliku arutelu korraldamine ei ole kaasamine koostamisele.

Vallavalitsus on selgitanud, et vallakodanikke on kaasatud vastavalt planeerimisseadusele. Avalikud väljapanekud ja avalikud arutelud on toimunud vastavalt planeerimisseadusele. Kõigil valla kodanikel on olnud kogu üldplaneeringu koostamise protsessi vältel võimalik esitada oma arvamusi ja ettepanekuid. Kohalik omavalitsus ei saa sundida kodanikke üldplaneeringu koostamise protsessis osalema, kui nad ise selle vastu huvi ei tunne.

Rahandusministeerium, lähtuvalt heakskiidu saamiseks esitatud planeeringumaterjalidest, on seisukohal, et planeeringu koostamise korraldaja poolt on olnud tagatud võimalused igaühel oma arvamust avaldada. Üldplaneeringu koostamisel on avalikkust teavitatud planeeringulahenduse tutvustustest, avalikest väljapanekutest ning avalikest aruteludest väljaandes Ametlikud Teadaanded, maakonnalehes Sakala, vallalehes Leole ning valla veebilehel. Erinevaid huvigruppe on teavitatud planeeringu küsimustes. Vallavalitsuse üldplaneeringu töögrupp on olnud avatud ettepanekutele ja koostööle. Planeeringumenetluse kontrollimisel tuvastati, et üldplaneeringu ja KSH koostamine on toimunud vastavuses planeerimisseaduses sätestatud menetlusnõuetega üldplaneeringu koostamiseks (vt käesoleva kirja punkt 1).

3.2.7. Ako Luts leiab, et kasutatud on ministri poolt kehtetuks tunnistatud teemaplaneeringut.

Vallavalitsus on selgitanud, et planeeringu koostamisel on kasutatud kehtiva Viljandimaa maakonnaplaneeringu 2030+ Lisa 5 Viljandimaa väärtuslike maastike register materjale.

Rahandusministeerium on seisukohal, et planeeringu koostamisel ei ole kasutatud regionaalhalduse ministri poolt kehtetuks tunnistatud materjale. Üldplaneeringu koostamisel on aluseks võetud kehtivad maakonnaplaneeringud: Viljandimaa maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud 2018) ja Soomaa piirkonna teemaplaneering (kehtestatud 2018).

3.2.8. Ako Luts on arvamisel, et puudub tuleohutuse seisukohalt tähtsa probleemi – tuletõrje vee olemasolu, kättesaadavuse, veevõtukohtade kaasaegsetele nõuetele vastavuse analüüs ja vajalike arengusuundade käsitus selles valdkonnas. A. Luts selgitab, et iga hoone, milline asub Põhja-Sakala valla territooriumil, talu, vajab tulekahju korral vett tule kustutamiseks. Vesi peab olema kättesaadav hoonele võimalikult lähedalt (kauguse normi ei leia). Mõeldamatu on, et hajaasustuses iga talu juurde ehitatakse kaasaegsele tehnikale vajaliku platsiga tuletõrje veevõtu koht. Tuletõrjevee olemasolu kindlustamiseks tuleb rajada Põhja-Sakala valla maa-alale kaasaegsete veevõtukohtade süsteem, milline tagaks kustutusvee kõigi valla maa-alal asuvate hoonete jaoks.

Puudub päästeteenistuste võimekuse analüüs ja vajalikud arengusuunad. Päästeameti kodulehel näidatud Suure-Jaani riikliku komando ja Kõpu vabatahtlike komando võimekus ei kata Põhja-Sakala valla maa-ala. Vajalik oleks olukorra analüüs ja arengusuunad selles valdkonnas. Tule kustutamiseks on vaja päästjaid, korras tehnikat ja vett. Probleemi tuleb käsitleda komplekselt, mitte ühekaupa.

Vallavalitsus on selgitanud, et üldplaneeringus on toodud üldised põhimõtted tuletõrje veevõtukohtade arendamisel (ptk 5.2.4.1). Vallavalitsus viitab, et vallas asuvad veevõtukohtad on toodud taristu ja tehnovõrkude joonisel. Kauguse norm ei ole üldplaneeringus ära toodud, sest üldplaneeringu kehtivusaja jooksul võivad antud kaugused muutuda. Näiteks hetkel on üldplaneeringu koostamise konsultandile teada, et normidega määratud kaugust soovitakse muuta ning seetõttu ei ole mõistlik antud kaugust kajastada üldplaneeringus. Alati on võimalik antud kaugust täpsustada kohaliku omavalitsuse spetsialistiga. Kindlasti on oluline märkida,

et kui seadus määrab veevõtukohtade paiknemise tingimused siis üldplaneering ei tohi nendega vastuollu minna. Oluline on kaasaegse veevõtukohtade süsteemi loomine ning selleks on tehtud koostööd päästametiga. Koostöös nendega on määratud uute veevõtukohtade asukohad. Päästeteenistuse võimekuse analüüs ja arengusuunad ei kuulu planeerimisseaduse § 75 lõike 1 kohaselt üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete hulka. Antud probleemi ei ole võimalik lahendada üldplaneeringuga. Kohalik omavalitsus on probleemist teadlik aga probleemi lahendamiseks on vajalik päästekomandode rahastamise kasvamine.

Rahandusministeerium on seisukohal, et üldplaneeringus on käsitletud tuleohutuse teemat asjakohaselt koostöös Päästametiga. Päästeteenistuse võimekuse analüüs ning arengusuundade väljatöötamine ei ole üldplaneeringu ülesanne. Üldplaneeringu lahenduses on toodud võimalused läbi maakasutus- ja ehitustingimuste päästetaristu arendamiseks. Üldplaneeringu on kooskõlastanud Päästamet kirjaga 11.03.2021, mistõttu heakskiidu andja saab lugeda üldplaneeringu vastavaks päästameti nõuetele. Kooskõlastamise eesmärgiks on tagada, et kohalik omavalitsus võtab vastu ja paneb avalikule väljapanekule üldplaneeringu, mille vastavust õigusaktidele ja üldisele huvile on kinnitanud riigiamet.

3.2.9. Ako Luts on leiab, et puudub arstiabi kättesaadavuse analüüs ja arengusuunad, mis näitaksid vajalikke ehitamise vajadusi, vajalike ehitiste asukohti või teisi arenguvõimalusi (lahendusi).

Vallavalitsus on selgitanud, et arstiabi kättesaadavuse analüüs ja arengusuunad ei kuulu planeerimisseaduse § 75 lõike 1 kohaselt üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete hulka. Planeeringulahendus võimaldab rajada ühiskondlike ehitiste maa-alale tervishoiuehitisi. Analüüsitud on olemasoleva olukorra juures ka erinevat tüüpi arstiabi kättesaadavust. Sellest lähtuvalt on planeeritud nii ühiskondlike ehitiste maa-alasid kui ka segaotstarbelisi maa-alasid, mis võimaldavad arstiabiteenuse kättesaadavust parandada. Üldplaneeringuga ei ole võimalik teenuste osutajaid sundida valda tulema teenust pakkuma.

Rahandusministeerium on seisukohal, arstiabi kättesaadavuse analüüs ja arengusuundade väljatöötamine ei ole üldplaneeringu otsene ülesanne. Viljandimaa maakonnaplaneeringus on kavandatud meetmed teenuste (sh ka tervishoiuteenuste) kättesaadavuse tagamiseks. Üldplaneeringus on lahendatud ülesanded, mis aitavad kaasa arstiabi kättesaadavusele, nt piirkonna teedevõrk ja maakasutustingimused keskuste maa-aladel, mis on määratud selliselt, et võimaldavad viia ellu maakonnaplaneeringus kavandatud.

4. Kokkuvõte

PlanS § 4 kohaselt on planeerimisalase tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse pädevuses, kes peab tagama maa-alale vastavate planeeringute, sh üldplaneeringu olemasolu. Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on kaalutlusõiguse alusel ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle pädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine ja § 6 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste, sealhulgas ruumilise planeerimise korraldamine. Seega juhul, kui planeeringulahendus ei ole vastuolus kehtivate seaduste ja normidega, on erinevate huvide arvesse võtmisel ning üldplaneeringuga kavandatavate maakasutus- ja ehitustingimuste ruumilise sobivuse üle otsustajaks kohalik omavalitsus.

Heakskiidu andja saab kontrollida üldplaneeringu kooskõla maakonnaplaneeringuga ning õigusaktide nõuetega, kuid ei saa planeerimisautonoomiat omava omavalitsuse eest otsustada planeeringulahenduse otstarbekuse (sh piirkonna keskkonda sobivuse) ja vajaduse üle. Kohalik omavalitsus peab kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega võimalusel vältima

planeeringulahenduse kujundamisel ka planeeringulahendusest huvitatud isikute subjektiivselt tajutavate õiguste riivamist. Kuna kohaliku omavalitsuse peamiseks eesmärgiks planeerimisel on säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu kujundamine, siis on paratamatu, et alati ei pruugi olla võimalik arvestada kõikide planeeringulahendusest huvitatud isikute soovidega. Kohalikul omavalitsusel on õigus planeeringu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemusel planeeringut parandada ja täiendada, mistõttu kujuneb iga konkreetse planeeringu lõplik lahendus välja alles vahetult enne selle kehtestamist. Seega lõplikuks otsuseks esitatud arvamuste suhtes on üldplaneeringu kehtestamise otsus, mitte vastus esitatud arvamustele.

Rahandusministeeriumile esitatud planeeringumaterjalidest lähtuvalt on arvamusi esitanud isikud olnud teadlikud planeeringulahendusest ning saanud väljendada oma seisukohti planeeringu koostamise käigus. Seda tõendab ka arvamuste esitamine üldplaneeringu avalikul väljapanekul. Arvamuste arvesse võtmise kohta on kohalik omavalitsus andnud oma seisukohad. Seega on arvamusi esitanud isikud saanud kasutada oma protsessiõigusi üldplaneeringu koostamisel ja seeläbi olnud planeeringu koostamisse kaasatud, mis ongi planeerimisseadusest tulenevalt planeerimise eesmärk. Antud juhul on avalikkust üldplaneeringu algatamisest, vastuvõtmisest ning avalikustamisest teavitatud planeerimisseaduses ette nähtud korras ning järgitud on ka teisi avaliku menetluse nõudeid.

Heakskiidu andja asub seisukohale, et puuduvad asjaolud, mis ei võimaldaks otsustada üldplaneeringule heakskiidu andmise üle vastavalt PlanS §-s 90 sätestatud pädevusele. Üldplaneeringu koostamisel on arvestatud planeeringu avaliku menetluse nõuetega ning lähtutud üldplaneeringu sisule esitatavatest nõuetest. Üldplaneering ja KSH aruanne on kooskõlastatud asjaomaste riigiasutuste ja naaberomavalitsustega.

Üldplaneeringu kehtestamine kuulub kohaliku omavalitsuse volikogu pädevusse. Seega antud juhul otsustab Põhja-Sakala Vallavolikogu, kas üldplaneeringu lahendus tagab võimalikult paljude ühiskonnaliikmete vajaduste ja huvide (sh ka avalikul väljapanekul arvamusi esitanud isikute huvide) arvestamise. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 4 lõike 2 kohaselt peab haldusorgan kaalutusõigust teostama kooskõlas volituse piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades seejuures olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.

Siinjuures juhin kohaliku omavalitsuse tähelepanu asjaolule, et Riigikohus on välja toonud planeeringute kui ulatusliku kaalutlusruumiga otsuste motiveerimise suure tähtsuse. Kui motivatsioon esitatakse selle mahukuse tõttu mõnes teises dokumendis, peavad haldusaktis olema ära toodud vähemalt põhimotiivid. Kui tehakse viide mõnele teisele dokumendile, siis peab lõppkokkuvõttes olema arusaadav, milline selles dokumendis sisalduv informatsioon kujutab endast osa haldusakti põhjendusest. HMS § 56 vastaselt haldusakti motiveerimata jätmine tähendab üldjuhul selle haldusakti õigusvastasust ning on haldusakti tühistamise aluseks². Eriti hoolikalt tuleb põhjendada selliseid planeeringuotsuseid, millega kitsendatakse isikute maakasutuse ja ehitamise õigust või mille vastu on esitatud vastuväiteid planeeringu koostamise käigus³. Palun kohalikul omavalitsusel Põhja-Sakala valla üldplaneeringu kehtestamise otsustamisel ja otsuse vormistamisel arvestada eelmärgitud motiveerimise põhimõtetega.

Lähtudes riigihalduse ministri pädevuse piiridest ja võttes aluseks PlanS § 90 lõike 2, annan heakskiidu Põhja-Sakala valla üldplaneeringule ning tagastan planeeringu kohalikule omavalitsusele edasiseks menetlemiseks ja kehtestamise üle otsustamiseks.

² RKHKo 3-3-1-39-07

³ RKHKo 3-3-1-37-04

Juhin tähelepanu, et riigihalduse ministri heakskiitu üldplaneeringule ei saa pidada eelhaldusaktiks. Tegemist on HMS § 16 lõike 1 kohase siduva iseloomuga kooskõlastusega, mis on menetlustoiming, mitte iseseisev haldusakt. Nagu muidki menetlustoiminguid, saab sellist kooskõlastust reeglina vaidlustada üksnes koos lõpliku haldusaktiga⁴.

Planeeringulahendusega jätkuvalt mittenõustumisel on planeeringu avalikul väljapanekul arvamusi esitanud isikutel võimalik, kohaliku omavalitsusega kohtuväliselt kokkuleppele mittejõudmisel, pöörduda oma subjektiivsete õiguste kaitseks halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Kehtestatud üldplaneeringu vaidlustamist reguleerib PlanS § 94.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Aab
riigihalduse minister

Lisaaddressaadid:

R. Murik

A. Luts

A. Järve

Tiia Kallas 715 5892
Tiia.Kallas@fm.ee

⁴ RKHKo 3-3-1-12-07